

דאיה — ספורט לאומי!

העין, אשר ישאום למרום בטיסתם. שיא הדאיה בקו ישר מגיע ל-744 ק"מ. שיא הש- היה באויר בדאון חד-מושבי ל-36 שעות ו-35 דקות, בדאון דו-מושבי ל-50 שעות ו-26 דקות (יותר משני ימים ושני לילות!) שיא הגובה שהושג בדאון מגיע ל-6838 מטר.

בארץ בעלת אמצעים מצומצמים כארצנו, בה מתקיים הקלוב הארצישראלי לתעופה בכוחותיו העצמיים, יש חשיבות מיוחדת לדאיה. היא עתידה להיות הספורט הלאומי של-נו. ארצנו עשירה בהרים וגבעות, בשטחי חול נוחים ללימוד, רוחות קבועות מגשבות רוב השנה, ימי סערות וגשמים הם מועטים בערך. בעזרת הדאיה אפשר לאמן במינימום של אמצעים מספר גדול של צעירים, שיכולים בנקל ובלי הוצאות רבות להשתלם כטייסים מוטוריים.

בארץ ישראל התחיל לעסוק למעשה בספורט הדאיה הקלוב הא"י לתעופה בשנת 1935. התחרות הארצית הראשונה לדאיה נערכה על הר הכרמל במרץ-אפריל 1940, והיא גילתה לעיני הישוב את פרי מאמצינו של הקלוב במשך חמש שנות הדרכה ולימוד. בתחרות זו הושגו השיאים דלקמן: שהיה באויר — 9 שעות, 10 דקות; מרחק אוירי 38 ק"מ (חיפה — הרי צפת); טיסה למטרה 24 ק"מ (חיפה — נהריה); גובה מעל גקו — דת הזינוק 1800 מטר.

הנוער הארצישראלי נמשך ע"י ספורט הדאיה הנועז, כי הוא רוצה להכשיר את עצמו ברוח ובגוף — וללמוד את תורת התעופה. יש לשאוף לזה, שכל המוכשר וראוי לכך יוכל להצטרף, אחרי הכשרה, אל שורות הטייסיים, בדאונים ובאוירונים, ויהיה לאיש תעופה. אל לנו להיות נחשלים! נשתתף גם אנחנו בכיבוש האויר!

צ. ת.

ספורט התעופה הוא בעיקר דאיה במטוס מסוג מיוחד, הנקרא דאון, כלומר מטוס בלי מנוע, הטס רק בכוחם של זרמי האויר העולים. הדאיה חשובה לא כספורט בלבד אלא משמשת שלב ראשון בהכשרת טייסים.

האימון בדאיה היא הדרך הטובה ביותר לפתח את "חוש האויר", כעין חוש ששי, המכשירו בכל מצב העלול להתהוות באויר לפעול באופן אינסטנקטיבי ובצורה הנכונה מבלי לחשוב הרבה. תנועתו האטית ורגישותו של הדאון נותנת לדואה את האפשרות להכיר את תופעות הטיסה, זרמי האויר והאטמוספירה הרבה יותר מהאפשרות, שנותן האוירון המוטורי. אגב דאיה מסתגל הדואה לשמיטת הקרקע המוצק מתחת רגליו ושהיה באויר. ההכרח להסתגל לזרמי האויר מעמיד לעתים קרובות במבחן קשה את יכולתו וזריזותו של הדואה. משום זה משמשת הדאיה אמצעי מצוין לבחינת כשרונותיו של האדם, הרוצה ללמוד את הטיסה ויחד עם זה אמצעי מהמדרגה הראשונה לפיתוח כשרונותיו. דבר דומה אנו רואים בספנות הימאית. עם שכי לול אניות-קיטור ממלאה ספינת מפרשים גם עכשיו תפקיד חשוב בהכשרת המלחים, היא מחדרת את חושיהם ומחשלת את כוחם. ספורט הדאיה הגיע להתפתחות רבה באנגליה, רוסיה הסובייטית, פולניה, שווייץ וארצות אחרות, ומשום ערכה הלאומי של הדאיה נתמכים בקלובים לתעופה בכל הארצות ע"י הממשלות.

ההישגים של השיאים המצטיינים מפליאים ממש. אם נתבונן בשיאים העולמיים מתוך עיון, עלינו לקחת בחשבון, שלא כח המנוע הוא שעזר להם בטיסתם, הם טסו למרחקים והגיעו למרומים מתוך חיפושים, בכשרון יוצא מהכלל, אחרי זרמי האויר הסמויים מן